

det ogsaa er værd at lægge Mærke til. Communalbestyrelsen har mindst, det kan man see, taget Hensyn til Handelen, der er den mere vakkende, men derimod er den kommen over til Haandværkerne; og hvorfor vil den have Silkeborg gjort til en Kjøbstad? fordi den er kommen til den Erkjendelse, at Landhaandværkerne arbeide meget for dem, der boe i Silkeborg. Men hvorfor skulle vi nu berøve Landhaandværkerne, der boe udenom Silkeborg, det Erhverv, de have ved at arbeide for Beboerne i Silkeborg, til Fordeel for de Haandværkere, som have nedsat sig i Silkeborg? Synes de Haandværkere, som have nedsat sig i Silkeborg, ikke om at boe i Silkeborg, kunne de jo flytte ud paa Landet; men, at vi til Fordeel for dem skulle berøve de Mænd, som boe udenfor Silkeborg, og som nu have etableret sig der i Haab om at kunne arbeide for Befolkningen i Silkeborg, deres Erhverv, synes mig i høi Grad ubilligt, især, hvad der er det Besynderlige derved, naar Communalbestyrelsen siger, at dette Arbejde af de omboende Landhaandværkere for Beboerne i Silkeborg, som aabenbart er til Fordeel for Befolkningen, vil den nu have afskaffet, altsaa til Skade for Silkeborgs Befolkning, derved, at Pladsen blev gjort til en Kjøbstad. Det vil altsaa sige, at Communalbestyrelsen vil paalægge de Beboere i Silkeborg, som ikke ere Haandværkere, en Skat til de Haandværkere, som nu engang ere faldne paa at bosætte sig i Silkeborg. For at naae denne Bestatningsmaade, til Skade for Indbyggerne i Silkeborg, skulle vi altsaa gjøre den til en Kjøbstad, og det skulle vi gjøre ligeoverfor en Betragtningssmaade fra den samme Communalbestyrelse, som gaaer ud paa at sige os, at Handelsdriften ikke er søgt nok, at der er mere Anledning til at handle, end der er Folk til at handle; dette synes mig heller ikke er i nogen væsentlig Samklang.

Det er ganske naturligt, at alle disse Grunde for at faae Silkeborg gjort til en Kjøbstad ikke kunne komme til at hænge sammen af den meget simple Grund, at de ikke hænge sammen med vor nærværende Tid, med dens Stræben efter et frit Handelsløb, med dens Stræben efter at bringe Forfjælleren til at

høre op mellem dem, som boe paa et Stykke Land, man i sin Tid har kaldet en Kjøbstad, og dem, som boe paa et Stykke Land, man i sin Tid har kaldet det flade Land. Med denne hele Stræben og Tilværelse, der ikke alene ligger i vort Land, men som ligger i vor hele Tid, som ligger, om jeg saa maa sige, i den hele europæiske Udvikling, staaer denne Fordring i en skjærende Modsigelse, og derfor er det, at det Hele ikke kan komme til at hænge sammen; derfor er det, at den ene Side maa komme til at modsig den anden; derfor er det, at et Ministerium maa komme til at erklære sig saa besynderligt, i en saadan Modsatning med Alt, hvad der er det Virkelige; thi det er det Virkelige, at der, hvor et saa stort Liv og et saa stort Nøre, som i Silkeborg, lidt efter lidt er fremtraadt, der, hvor man selv erkjender, at Markedet efterhaanden bliver saa stort, at Kjøbmændene ikke række til, der maa Ciendommenes Værdi have en temmelig lang Fremtid, saa meget mere, som det ogsaa er erkjendt og erklæret, at det Land og det Jordmon, som er udlagt til Silkeborg By, i det Hele taget er af en indskrænket Bestaaffenhed. Det vilde ogsaa have været en stor Urimelighed, om vi her skulle have givet saa mange Penge ud for at skaffe en bedre Vandvei til dette Sted, naar vi havde tvivlet om, at de Ciendomme, som bleve byggede der, førend Vandveien var saa god, vilde vinde i Værdi derved, at den blev bedre, og det er saaledes en aabenbar Modsigelse imod Virkeligheden, hvor til man slutter sig, for at faae et saadant Misfoster af en Kjøbstad, som den nærværende, bragt tilveje. Jeg maa derfor meget fraraade, at vi ikke geraade i den besynderlige Modsigelse med os selv, som det vilde være, i dette Aar at votere en ny Kjøbstad, og maaskee ad Aare, som jeg vil haabe, bekæmpe det hele monopoliserede Kjøbstadssystem. Det er en Feil saavel mod de Folk, der boe i Silkeborg og som her blive forlokkede af et Skin, som det er en Feil imod vor egen Fremtid.

Indenrigsministeren: Jeg troer dog ikke, at de Betragtninger, som den ærede Rigsdagsmand nys gjorde gjældende, i Virkeligheden have den Styrke, som han vil tillægge